

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานำเสนอผลการศึกษา เรื่อง ผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย ที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยจะแบ่งออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมายของการแปลข้อมูล ดังนี้

|           |     |   |
|-----------|-----|---|
| $\bar{X}$ | แทน | ค่าเฉลี่ย (Mean)                                |
| S.D.      | แทน | ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)       |
| p         | แทน | ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ                        |
| t         | แทน | ค่าแจกแจงแบบที (t-test)                         |
| F         | แทน | ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)                |
| MS        | แทน | ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Square) |
| SS        | แทน | ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)           |
| df        | แทน | ค่าแห่งชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)    |
| *         | แทน | ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05  |

#### การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพบริบทพื้นที่ตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

ในการที่จะวิเคราะห์ผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพนั้น จำเป็นจะต้องวิเคราะห์จากบริบททางสังคม สภาพบริบททางสังคมของพื้นที่ตำบลสนามไชย ในที่นี้จะพิจารณาทางด้านประวัติศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการเมืองการปกครองของชุมชน ด้านวัฒนธรรมของชุมชน ดังนี้ (ชูชัย ประมวลสุข. สัมภาษณ์. 2556)

บริบททางด้านประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของตำบลสนามไชยนั้น พบว่า ตำบลสนามไชย เดิมตั้งอยู่ในเขตของอำเภอท่าใหม่ ต่อมาได้แยกออกจากอำเภอท่าใหม่ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2535 และใช้ชื่อของตำบลว่าสนามไชย เนื่องจากในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หลังจากเสร็จศึกเข้าตีเมืองจันทบุรีแล้วก็ได้เดินทัพมาตั้งพลเดินเท้า กองช้าง กองทัพม้า ผ่านมาตำบลนี้ ก่อนที่จะยกพลเข้าตีอยุธยาคืน พระองค์ได้นำทัพมาพัก ณ ที่สนามไชย จนต่อมาจึงเรียกตำบลนี้ว่า “สนามไชย”

ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนส่วนใหญ่เป็นชนพื้นเมืองจันทบุรี และยังมีชาวจีนเข้ามาค้าขายบ้าง แต่ในปัจจุบันชาวจีนดังกล่าวกลายเป็นชนพื้นเมืองไปหมดแล้ว ชาวสนามไชยแต่เดิมอาศัยกันอยู่แบบเครือญาติ ซึ่งจะสังเกตได้ว่าในแต่ละหมู่บ้าน ส่วนใหญ่จะมีนามสกุลเดียวกัน ตระกูลดั้งเดิม เช่น ศรีทองคำ เสนาะสรรพ ดังนั้นความเป็นอยู่ของชุมชนจึงยังเป็นลักษณะของเครือข่ายชุมชน โดยในอดีตมีการ “เอาแรง” กัน

กล่าวคือ เป็นการทำงานที่ชาวบ้านจะช่วยกันทำจนแล้วเสร็จ เมื่อช่วยเสร็จแล้ว ต้องมีการ “ใช้แรง” เช่น การลงแขกกันทำนา หรืองานบุญต่างๆ รวมทั้งการนับถือผี นอกจากนี้ การเอาแรงยังมีการแลกเปลี่ยนทรัพยากร หรือแบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกัน ชาวชุมชนสนามไชย ยังคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กันแบบเครือญาติมาเป็นเวลานาน จนกระทั่งมีการอพยพคนนอกพื้นที่เข้ามาทำมาหากิน เช่น คนที่อยู่ในแถบชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นต้น

บริบททางด้านเศรษฐกิจของสนามไชย พบว่ามีสภาพที่เรียกว่า “หาเช้ากินค่ำ” เป็นคำกล่าวที่ชาวบ้านบอกกล่าวให้ฟัง มีการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นอยู่ เช่น การออกหาปลา และการทำประมง ใบบางมุงเป็นหลังคา การปลูกพืชผักสวนครัวและการทำสวนผลไม้เพื่อประทังชีวิต ถ้าเหลือจึงนำไปแลกเปลี่ยนกันในระบบเครือญาติก่อน หากยังเหลืออีกก็นำเอาไปแลกเปลี่ยนหรือขายกับชุมชนอื่น เวลาเจ็บป่วยก็ใช้รากต้นไม้ ใบไม้ เป็นสมุนไพรแทนยารักษาโรคต่างๆ มีหมอสมุนไพรพื้นยา หมอต่อกระดูก ปัจจุบันยังคงมีอยู่บ้าง

ในอดีตมีการทำมาหากินโดยการทำประมง และเกษตรกรรม เก็บไว้เป็นอาหาร ในครอบครัวเสมอ เหลือจึงนำไปแลกกับสินค้าอื่น ซึ่งสินค้าที่มีความต้องการของชุมชน คือ จำพวกเครื่องนุ่งห่ม แต่ในชุมชนไม่มีวัตถุดิบในการผลิต จึงต้องนำสินค้าในชุมชนไปแลกเครื่องนุ่งห่มกับชุมชนอื่น

ประมาณปี พ.ศ. 2500 - 2510 “ถนนดินลูกรัง” ซึ่งจากเดิมใช้ทางที่เป็น “ทางเกวียน” เป็นทางที่ใช้สำหรับเกวียนที่ลากด้วยควายหรือวัว ถนนนี้มีเพื่อเป็นการขนไม้ไปขาย และต่อมาเริ่มมีการตัดถนน ความเป็นอยู่เริ่มดีขึ้น ทำให้การเดินทางติดต่อกับชุมชนอื่นๆ ได้ง่ายและสะดวกขึ้น ชาวชุมชนเริ่มเปลี่ยนการทำมาหากินแค่ในครัวเรือนเป็นการทำมาค้าขาย เริ่มมีการจับจองที่ดินไว้

สำหรับเพาะปลูก ในช่วงแรก ๆ นั้น นิยมปลูกสวนผลไม้ การทำประมง การทำนาข้าว สวนยาง และ การทำนาทุ่งตามลำดับ เน้นการปลูกเพื่อขาย มิได้ปลูกเอาไว้กิน มีการลงทุนเพื่อหวังผลกำไร จากการผลิตมากขึ้น เริ่มมีการซื้อรถไถสำหรับการค้าขายกับชุมชนอื่น และเมื่อมีการขนส่งที่ดีขึ้น มีการล้งไหลของผู้คนต่างถิ่น สินค้าใหม่ๆ เริ่มเข้ามามีอิทธิพลกับคนในชุมชน นอกจากการทำ การเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนในชุมชน ยังมีการทำอาชีพอื่น เช่น การรับจ้าง การรับจ้าง ทำสวนผลไม้ รับจ้างกรีดยาง ค้าขาย

เนื่องจากพื้นที่ตำบลสนามไชยเป็นพื้นที่ติดกับทะเลสนามไชย จึงมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้

ชายหาดคู้งวิมาน ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 7 บ้านท่าแฉลง เป็นหาดทรายทอดยาวตามแนวชายฝั่งทะเล ระยะทางประมาณ 1.2 กิโลเมตร มีความสวยงามและสงบเงียบ เหมาะสำหรับท่องเที่ยวและพักผ่อน

จุดชมทัศนียภาพ เนินนางพญา ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 7 บ้านท่าแฉลง เป็นจุดชมทัศนียภาพ ที่ขึ้นชื่อที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักท่องเที่ยวสามารถชมทัศนียภาพของอ่าวคู้งกระเบนและอ่าวไทย

จุดชมทัศนียภาพพระยีน หาดคู้งวิมาน ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 7 บ้านท่าแฉลง บริเวณติดชายหาด คู้งวิมาน เป็นจุดชมทัศนียภาพที่ตั้งอยู่บนสันเขา ที่ทอดตัวขนานไปกับหาดคู้งวิมาน บนจุดชม ทัศนียภาพเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางประทับยืนห้ามสมุทรขนาดใหญ่ เด่นเป็นสง่า ซึ่งมองเห็น ได้ในระยะไกล

จุดชมทัศนียภาพพระสังกัจจายน์ ตั้งอยู่บริเวณเดียวกันกับจุดชมทัศนียภาพพระยีน หาดคู้งวิมาน หมู่ที่ 7 บ้านท่าแฉลง ลักษณะเด่นของจุดชมทัศนียภาพแห่งนี้ คือ บนจุดชมทัศนียภาพ แห่งนี้เป็นที่ตั้งประดิษฐานองค์พระสังกัจจายน์ขนาดใหญ่

บริบททางด้านการเมืองการปกครองของชุมชน หลังจากนั้นเริ่มมี พ.ร.บ. ท้องที่ (พ.ศ. 2457) จึงมีการปรับเปลี่ยนมาเป็นการปกครองที่มีรูปแบบมากขึ้น คือ เริ่มมีขุนเป็นหัวหน้าในการปกครอง ต่อมาการปกครองท้องที่เริ่มเข้ามาในสมัยปี 2489 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเริ่มมีบทบาทดูแลมากขึ้น เริ่มมีการแบ่งแยก แยกแยกออกเป็นพรรคเป็นพวก เริ่มมีอิทธิพลเข้ามาในหมู่บ้าน จากการปกครอง โดยขุนก็เปลี่ยนมาเป็นระบบ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยมีการแบ่งพื้นที่กันดูแล เดิมการแบ่งเขต การปกครองแบ่งออกเป็น 8 หมู่บ้าน คือ บ้านหนองหงส์ บ้านหนองโพรง บ้านคลองบอน บ้านปากตะโปน บ้านสนามไชย บ้านสองพี่น้อง บ้านท่าแฉลง บ้านห้องน้ำเค็ม

พ.ศ. 2540 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เริ่มตั้งขึ้น อบต. เริ่มเข้ามามีบทบาทและเริ่มมีมากขึ้น จากการทำงานใกล้ชิดกับประชาชน และดูแลประชาชน ทุกอย่างหากเดือดร้อน นำความเจริญมาสู่ชุมชนและชาวบ้านมากขึ้น

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสนามไชยคนปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งในสมัยที่ 2 (หมดวาระวันที่ 5 กันยายน 2556) จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ นายคนปัจจุบันยังสามารถครองใจประชาชนในพื้นที่ได้ หากยังคงเล่นการเมืองท้องถิ่นต่อไป ความขัดแย้งกันระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่นยังเกิดขึ้นน้อยมากเมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นๆ เนื่องจากยังอาศัยระบบเครือข่ายเป็นฐานะในการดูแลชุมชน และในปัจจุบันอยู่ในระหว่างดำเนินการผลักดันให้มีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลสนามไชย เพื่อให้เป็นศูนย์รวมสำหรับการทำกิจกรรมของตำบล การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนมากขึ้น ดังนั้น ประชาชนจึงเห็นด้วยกับการตั้งสภาองค์กรชุมชนของตำบล เพราะที่น่าจะเป็นศูนย์รวมให้ชาวบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนต่อไป

บริบททางด้านวัฒนธรรมของชุมชนสนามไชยที่สำคัญตั้งแต่อดีตก็คือ การมีวัดเป็นพื้นที่สาธารณะเป็นศูนย์กลางของชุมชน วัดเป็นศูนย์รวมในการทำกิจกรรมต่างๆ ของชาวบ้าน รวมถึงการปรับทุกข์ต่างๆ ก็สามารถเดินทางไปที่วัดได้ เจ้าอาวาสจึงเป็นที่เคารพเลื่อมใสศรัทธาของชุมชน หากมีปัญหาชาวบ้านก็มักจะเข้าวัดเพื่อขอคำปรึกษาอยู่เสมอ มีการพัฒนามาเรื่อยๆ จากระบบเครือข่ายก็เริ่มขยายออกไปสู่ระบบสังคมภายนอก เวลาว่างก็มารวมตัว สังคมเริ่มเปิดกว้างมากขึ้น มีเจ้าอาวาสวัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

นอกจากนี้ยังใช้พื้นที่ของวัดจัดงานแห่เทียนเข้าพรรษา การตักบาตรเทโว การจัดงานประเพณีวันสงกรานต์และวันผู้สูงอายุ

ชาวบ้านในชุมชน ยังมีความศรัทธาในพุทธศาสนาและเรื่องการนับถือผีควบคู่กัน หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นการเชื่อมโยงระหว่างการนับถือผีและศาสนาพุทธเข้าไว้ด้วยกัน และดำรงสืบต่อกันมา ทั้งการนับถือผีและนับถือพุทธนั้น ล้วนแต่เกี่ยวข้องกันทั้งวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ซึ่งในปัจจุบันหลงเหลือวัฒนธรรมเหล่านี้บางหมู่บ้านเท่านั้น เนื่องจากการกลืนวัฒนธรรมจากคนต่างถิ่น และการที่ส่งลูกหลานเข้าไปเรียนในเมือง จึงทำให้ไม่มีคนสืบทอดทางวัฒนธรรม

จะเห็นได้ว่าถึงแม้ปัจจุบันจะเป็นยุคโลกาภิวัตน์แล้ว แต่ชุมชนตำบลสนามไชยก็ยังคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมพื้นบ้านแต่โบราณ การให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้น ชุมชนตำบลสนามไชยจึงเป็นชุมชนที่น่าอยู่อีกชุมชนหนึ่งซึ่งหาได้ยากในสังคมไทยปัจจุบัน

## ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ (n = 336)

| เพศ  | จำนวน | ร้อยละ |
|------|-------|--------|
| ชาย  | 208   | 61.9   |
| หญิง | 128   | 38.1   |
| รวม  | 336   | 100.0  |

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย 208 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.9 กลุ่มประชากรเป็นเพศหญิง 128 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.1

ตาราง 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ (n = 336)

| อายุ        | จำนวน | ร้อยละ |
|-------------|-------|--------|
| 18 - 39 ปี  | 68    | 20.2   |
| 49 - 59 ปี  | 267   | 79.5   |
| 60 ปีขึ้นไป | 1     | 0.3    |
| รวม         | 336   | 100.0  |

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีช่วงอายุ 49 - 59 ปี จำนวน 267 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.5 กลุ่มประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ .3

ตาราง 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา (n = 336)

| การศึกษา         | จำนวน | ร้อยละ |
|------------------|-------|--------|
| ไม่ได้ศึกษา      | 2     | 0.6    |
| ประถมศึกษา       | 279   | 83.0   |
| มัธยมศึกษาตอนต้น | 38    | 11.3   |
| อนุปริญญา/ปวส.   | 12    | 3.6    |
| ปริญญาตรี        | 5     | 1.5    |
| รวม              | 336   | 100.0  |

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา 279 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.0 ไม่ได้ศึกษา 2 ราย คิดเป็นร้อยละ .6

ตาราง 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ (n = 336)

| อาชีพ         | จำนวน | ร้อยละ |
|---------------|-------|--------|
| เกษตรกรรวม    | 231   | 68.8   |
| รับจ้างทั่วไป | 67    | 19.9   |
| ค้าขาย        | 14    | 4.2    |
| ข้าราชการ     | 3     | 0.9    |
| พนักงานเอกชน  | 10    | 3.0    |
| ธุรกิจส่วนตัว | 10    | 3.0    |
| อื่นๆ         | 1     | 0.3    |
| รวม           | 336   | 100.0  |

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรวม 231 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.8 มีอาชีพอื่นๆ 21 ราย คิดเป็นร้อยละ.3

ตาราง 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 336)

| รายได้เฉลี่ยต่อเดือน | จำนวน | ร้อยละ |
|----------------------|-------|--------|
| ไม่เกิน 10,000 บาท   | 260   | 77.4   |
| 10,001 - 20,000 บาท  | 70    | 20.8   |
| 20,001 - 30,000 บาท  | 6     | 1.8    |
| 30,001 บาทขึ้นไป     | -     | -      |
| รวม                  | 336   | 100.0  |

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท 260 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาทขึ้นไป 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8

**ตอนที่ 3** ผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย ที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี (n = 336)

| ผลกระทบของการบริการสุขภาพ  | $\bar{X}$ | S.D. | การตีความ            | ลำดับที่ |
|----------------------------|-----------|------|----------------------|----------|
| 1. ด้านส่งเสริมสุขภาพ      | 4.24      | 0.50 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 3        |
| 2. ด้านการรักษาพยาบาล      | 4.36      | 0.54 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 1        |
| 3. ด้านการควบคุมป้องกันโรค | 4.27      | 0.51 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 2        |
| 4. ด้านฟื้นฟูสุขภาพ        | 4.22      | 0.56 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 4        |
| รวม                        | 4.22      | 0.53 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | -        |

จากตาราง 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย มีผลกระทบเชิงบวกค่อนข้างสูงต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

เมื่อมาพิจารณาผลกระทบดังกล่าวเป็นรายด้านจากการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ก็จะพบว่า มีผลกระทบค่อนข้างสูงในทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ 1) ด้านการรักษาพยาบาล ( $\bar{x} = 4.36$ ) 2) ด้านการควบคุมป้องกันโรค ( $\bar{x} = 4.27$ ) 3) ด้านส่งเสริมสุขภาพ ( $\bar{x} = 4.24$ ) และ 4) ด้านฟื้นฟูสุขภาพ ( $\bar{x} = 4.22$ )

จากการสัมภาษณ์สามารถอธิบายถึงผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ได้ดังนี้ (เช่น สอนลี, สัมภาษณ์, 2556)

1. การบริการด้านการรักษาพยาบาล ในการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุหรือผู้ป่วย เพื่อให้ประชาชนผู้มาใช้บริการให้ได้รับการรักษาที่รวดเร็ว ปลอดภัย ถูกต้อง ตลอดจนการอำนวยความสะดวกต่างๆ พบว่าหลังจากที่ได้มีการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ประชาชนได้รับการบริการที่ดีขึ้น มีการบริการเป็นขั้นตอนชัดเจน มีจุดพักผ่อนเพื่อบริการประชาชน สภาพแวดล้อมของสถานที่มีความสะอาด สะดวกสบาย เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถในการรักษาพยาบาลเป็นอย่างดี ทำให้ประชาชนผู้มาใช้บริการได้รับความสะดวกสบายขึ้นและได้รับการรักษาพยาบาลได้ถูกต้องและทันทั่วถึง

2. การบริการด้านการป้องกันควบคุมโรค ก็เป็นสิ่งจำเป็นต่อสุขภาพของประชาชน และเป็นขั้นตอนที่ประชาชนควรให้ความสนใจ เพราะเป็นขั้นตอนที่ทำให้ประชาชนได้รู้จักป้องกันตนเองจากโรคต่างๆ เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ การตรวจร่างกายประจำปี และการได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ หลังจากที่ได้มีการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแล้ว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยมีศักยภาพในการตรวจร่างกายและแนะนำวิธีการป้องกันโรคต่างๆ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้เพื่อป้องกันตนเองจากโรคภัยต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนการได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการฉีดพ่นหมอกควันเพื่อกำจัดยุงลายซึ่งเป็นพาหะนำโรค และการจัดอบรมเพื่อแนะนำความรู้ในการป้องกันตนเอง เพื่อป้องกันการติดเชื้อและโรคต่างๆ ทำให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องของการดูแลตนเองและครอบครัวในการป้องกันการเกิดโรคต่างๆ

3. การบริการด้านส่งเสริมสุขภาพ เป็นขั้นตอนเพื่อส่งเสริมสุขภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง และสุขภาพจิตที่ดีจากการที่มีการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแล้ว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย ได้จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลสนามไชย เช่น การส่งเสริม



ให้มีการออกกำลังกาย การส่งเสริมให้กินอาหารหลัก 5 หมู่ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง และการจัดโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและคนพิการ เพื่อให้ผู้สูงอายุและคนพิการได้มีคนเอาใจใส่ดูแล เพื่อเสริมสร้างกำลังใจที่ดีแก่ผู้สูงอายุและคนพิการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ชาวบ้านให้ความสนใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

4. การบริการด้านการฟื้นฟู เป็นขั้นตอนหลังจากการรักษาพยาบาลแล้ว ผู้ป่วยที่มารับบริการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ผู้ป่วยมีสภาพร่างกายและจิตใจที่ดีขึ้น หลังจากการที่ได้มีการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแล้ว เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ได้รับความรู้เพิ่มเติมและสามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งให้คำปรึกษากับประชาชนที่มารับบริการ เพื่อให้ผู้ป่วยได้ฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ได้ดียิ่งขึ้น ทำให้ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตัวเองได้

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบของด้านส่งเสริมสุขภาพ (n = 336)

| ผลกระทบด้านส่งเสริมสุขภาพ                           | $\bar{X}$ | S.D. | การตีความ            | ลำดับที่ |
|---|-----------|------|----------------------|----------|
| 1. การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ                  | 4.36      | 0.49 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 2        |
| 2. การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ                           | 3.97      | 0.50 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 5        |
| 3. การส่งเสริมการออกกำลังกาย                        | 4.34      | 0.53 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 3        |
| 4. การส่งเสริมสุขภาพจิตและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง   | 4.07      | 0.47 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 4        |
| 5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพ | 4.44      | 0.52 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 1        |
| รวม   | 4.24      | 0.50 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | -        |

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

เมื่อมาพิจารณาเป็นรายประเด็นของด้านส่งเสริมสุขภาพในการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย มีผลกระทบเชิงบวกค่อนข้างสูงต่อการบริการสุขภาพ ด้านส่งเสริมสุขภาพ ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ก็จะพบว่า มีผลกระทบค่อนข้างสูง

ในทุกประเด็น โดยเรียงลำดับดังนี้ 1) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพ ( $\bar{X} = 4.44$ ) 2) การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ ( $\bar{X} = 4.36$ ) 3) การส่งเสริมการออกกำลังกาย ( $\bar{X} = 4.34$ ) 4) การส่งเสริมสุขภาพจิตและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง ( $\bar{X} = 4.07$ ) 5) การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ( $\bar{X} = 3.97$ )

จากการสัมภาษณ์ เราสามารถอธิบายถึงผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพด้านส่งเสริมสุขภาพ ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ได้ดังนี้ (เช่น สอนลี, สัมภาษณ์, 2556)

1. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพ ในการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย การให้ประชาชนในครอบครัว คนในชุมชน และคนในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและเห็นถึงความสำคัญของสุขภาพ เพื่อให้คนในชุมชนมีสุขภาพที่แข็งแรง ทำให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ รวมถึงการชักชวนคนในครอบครัวและเพื่อนสนิทมิตรสหาย เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัด โครงการและกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความรู้และให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการจัดกิจกรรม เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีทักษะความรู้และมีการพัฒนาสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง

2. การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ การดูแลสุขภาพตนเอง เป็นกิจกรรมที่บุคคลแต่ละคนปฏิบัติ และยึดเป็นแบบแผนในการปฏิบัติ เพื่อให้มีสุขภาพดี หลังจากการพัฒนาการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย โรงพยาบาลได้มีการส่งเสริมให้มีการดูแลสุขภาพ เพื่อให้สุขภาพแข็งแรง เช่น การออกกำลังกาย การสร้างสุขวิทยาส่วนบุคคลที่ดี ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ หลีกเลี่ยงจากสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การป้องกันโรค เพื่อไม่ให้เจ็บป่วยเป็นโรค เช่น การไปรับภูมิคุ้มกันโรคต่างๆ การไปตรวจสุขภาพ การป้องกันตนเองไม่ให้ติดโรค

การดูแลสุขภาพตนเองเมื่อเจ็บป่วย ได้แก่ การขอคำแนะนำ แสวงหาความรู้จากผู้รู้ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขต่างๆ ในชุมชน บุคลากรสาธารณสุข เพื่อให้ได้แนวทางปฏิบัติ หรือการรักษาเบื้องต้นให้หาย จากความเจ็บป่วย ประเมินตนเองได้ว่า เมื่อไรควรไปพบแพทย์ เพื่อรักษาก่อนที่จะเจ็บป่วยรุนแรง และปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ หรือบุคลากรสาธารณสุข เพื่อบรรเทาความเจ็บป่วย และมีสุขภาพดีดังเดิม

3. การส่งเสริมการออกกำลังกาย การออกกำลังกายไม่ได้หมายถึงการต้องไปแข่งขันกีฬา กับผู้อื่น แต่การออกกำลังกายเป็นการแข่งขันกับตัวเอง หลังจากที่มีการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย ร่วมกับองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีการออกกำลังกาย เช่น จัดให้มีการเดินแอโรบิก การจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างชุมชนเพื่อให้ประชาชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการออกกำลังกาย อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายในครอบครัว การสร้างสนามกีฬาประจำตำบล เพื่อดึงดูดให้ประชาชนหันมาออกกำลังกาย ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

4. การส่งเสริมสุขภาพจิตและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง หลังจากการที่ได้มีการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย ได้จัดอบรมและให้ความรู้ เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิตและการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของคนในชุมชน โดยเนื้อหามุ่งเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของความสัมพันธ์และการดูแลเอาใจใส่ของคนในครอบครัว เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตใจ และได้มีการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ให้มีการออกตระเวนตรวจพื้นที่เสี่ยงในพื้นที่ที่เป็นแหล่งมั่วสุม เพื่อลดปัญหา ยาเสพติด และอาชญากรรม

5. การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ หลังจากการที่ได้มีการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลสนามไชย จัดโครงการการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิตประจำวัน การทำงาน การกิน การนอน ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญของสุขภาพ เพื่อให้คนในชุมชนมีสุขภาพที่แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบด้านการรักษาพยาบาล (n = 336)

| ผลกระทบด้านการรักษาพยาบาล  | $\bar{X}$ | S.D. | การตีความ            | ลำดับที่ |
|--|-----------|------|----------------------|----------|
| 1. แพทย์/เจ้าหน้าที่แจ้งวัน-เวลาและให้ใบนัดที่ระบุเวลาเข้าตรวจหรือพบแพทย์อย่างชัดเจน | 4.08      | 0.54 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 4        |
| 2. แพทย์/เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถและบริการอย่างมืออาชีพ                        | 4.43      | 0.52 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 2        |
| 3. สภาพแวดล้อมสถานที่สะอาด สะดวก มีป้ายแนะนำขั้นตอนและจุดบริการที่ชัดเจน             | 4.55      | 0.51 | มีผลกระทบสูง         | 1        |
| 4. แพทย์/เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการตอบคำถามของท่าน                   | 4.39      | 0.58 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 3        |
| รวม  | 4.34      | 0.54 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | -        |

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยมีผลกระทบเชิงบวกค่อนข้างสูงต่อการบริการสุขภาพในด้านการรักษาพยาบาล ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

เมื่อมาพิจารณาเป็นรายประเด็นของด้านการรักษาพยาบาลในการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ก็จะพบว่า มีผลค่อนข้างสูงในทุกประเด็นยกเว้นสภาพแวดล้อมสถานที่สะอาด สะดวก มีป้ายแนะนำขั้นตอนและจุดบริการที่ชัดเจนที่มีผลกระทบระดับสูง โดยเรียงลำดับตามประเด็น ดังนี้ 1) สภาพแวดล้อม สถานที่สะอาด สะดวก มีป้ายแนะนำขั้นตอนและจุดบริการที่ชัดเจน ( $\bar{X} = 4.55$ ) 2) แพทย์/เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถและบริการอย่างมืออาชีพ ( $\bar{X} = 4.43$ ) 3) แพทย์/เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการตอบคำถามของท่าน ( $\bar{X} = 4.39$ ) 4) แพทย์/เจ้าหน้าที่แจ้งวัน-เวลาและให้ใบนัดที่ระบุเวลาเข้าตรวจหรือพบแพทย์อย่างชัดเจน ( $\bar{X} = 4.08$ )

จากการสัมภาษณ์เราสามารถอธิบายถึงผลกระทบของการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ได้ดังนี้ (เช่น สอนลี, สัมภาษณ์, 2556)

1. สภาพแวดล้อม สถานที่สะอาด สะดวก มีป้ายแนะนำขั้นตอนและจุดบริการที่ชัดเจน เมื่อได้มีการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี สภาพแวดล้อมและสถานที่ทำงานของโรงพยาบาลมีความสะอาดและเป็นระบบมากขึ้น มีป้ายหน้าห้องและขั้นตอนการเข้ารับบริการ ตลอดจนการบริการที่ดีของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ทำให้ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก
2. แพทย์/เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถและบริการอย่างมืออาชีพ จากการที่ได้มีการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย ได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถและการบริการ เพื่อเพิ่มความรู้ในการรักษาพยาบาล การดูแลผู้ป่วย ตลอดจนการบริการ ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนผู้ที่เข้ามาใช้บริการได้รับการรักษาอย่างถูกต้องและรวดเร็ว
3. แพทย์/เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการตอบคำถามของท่าน หลังจากที่ได้มีการส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ทำให้ประชาชนผู้มาใช้บริการสามารถสอบถามเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ของตนเอง รวมถึงบุคคลในครอบครัว เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
4. แพทย์/เจ้าหน้าที่แจ้งวัน-เวลาและให้ใบนัดที่ระบุเวลาเข้าตรวจหรือพบแพทย์อย่างชัดเจน เพื่อเป็นการสะดวกสำหรับประชาชนที่จะเข้ารับบริการ แพทย์/เจ้าหน้าที่ได้มีการบริการระบุนัดเวลานัด เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเข้าพบแพทย์/เจ้าหน้าที่

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบด้านการป้องกัน และควบคุมโรค (n = 336)

| ผลกระทบด้านการควบคุมป้องกันโรค  | $\bar{X}$ | S.D. | การตีความ            | ลำดับที่ |
|---|-----------|------|----------------------|----------|
| 1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย มีองค์ความรู้เรื่องการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ | 4.32      | 0.51 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 2        |
| 2. การได้รับการดูแลสุขภาพ เช่น ตรวจร่างกาย การได้รับวัคซีนที่จำเป็นเพื่อป้องกันตัวเอง     | 4.46      | 0.51 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 1        |
| 3. การได้รับความรู้ด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ                                     | 4.04      | 0.51 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 3        |
| รวม   | 4.27      | 0.51 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | -        |

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

เมื่อมาพิจารณาเป็นรายประเด็นของด้านการป้องกันควบคุมโรคในการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยมีผลกระทบเชิงบวกค่อนข้างสูงต่อการบริการสุขภาพ ด้านการควบคุมป้องกันโรค ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ก็จะพบว่า มีผลค่อนข้างสูงในทุกประเด็น โดยเรียงลำดับดังนี้ 1) การได้รับการดูแลสุขภาพ เช่น ตรวจร่างกาย การได้รับวัคซีนที่จำเป็นเพื่อป้องกันตัวเอง ป้องกัน ( $\bar{X} = 4.46$ ) 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลสนามไชยมีองค์ความรู้เรื่องการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ( $\bar{X} = 4.32$ ) 3) การได้รับความรู้ด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ( $\bar{X} = 4.04$ )

จากการสัมภาษณ์ เราสามารถอธิบายถึงผลกระทบของการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพด้านการควบคุมป้องกันโรค ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ได้ดังนี้ (เซน สอนลี. สัมภาษณ์. 2556)

1. การได้รับการดูแลสุขภาพ เช่น ตรวจร่างกาย การได้รับวัคซีนที่จำเป็นเพื่อป้องกันตัวเอง เป็นต้น หลังจากยกฐานะจากสถานีอนามัยแล้ว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพได้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดูแลสุขภาพของประชาชน เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพ

การส่งเจ้าหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุถึงบ้าน การจัดให้มีการฉีดวัคซีนที่จำเป็นให้กับเด็กนักเรียนตามโรงเรียน ในเขตพื้นที่ตำบลสนามไชย ทำให้ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพที่ดีของคนในท้องถิ่นมากขึ้น

2. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยมีองค์ความรู้เรื่องการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ เนื่องจากหลังจากจัดตั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแล้วทางโรงพยาบาลได้มีการจัดอบรมทางวิชาการเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมโรค เพื่อเพิ่มความรู้ให้กับ แพทย์/เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ แพทย์/เจ้าหน้าที่ มีองค์ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคให้กับประชาชน ตลอดจนการให้ความรู้แก่ประชาชนด้วย

3. การได้รับความรู้ด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อนั้น ทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย ได้จัดให้มีการทำป้ายบอร์ดประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันดูแลตนเองจากการติดเชื้อ เพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบด้านการฟื้นฟูสุขภาพ (n = 336)

| ผลกระทบด้านการฟื้นฟูสุขภาพ  | $\bar{X}$ | S.D. | การตีความ            | ลำดับที่ |
|---|-----------|------|----------------------|----------|
| 1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยมีอุปกรณ์ทันสมัย                     | 3.99      | 0.58 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 4        |
| 2. แพทย์/เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้รับบริการ | 4.35      | 0.53 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 1        |
| 3. การจัดโปรแกรมในการฟื้นฟูผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง                         | 4.21      | 0.55 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 3        |
| 4. การให้ความรู้แก่ผู้ป่วยเพื่อการจัดการตนเอง                             | 4.31      | 0.58 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | 2        |
| รวม   | 4.22      | 0.56 | มีผลกระทบค่อนข้างสูง | -        |

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยมีผลกระทบเชิงบวกค่อนข้างสูงต่อการบริการสุขภาพด้านการฟื้นฟูสุขภาพ ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

เมื่อมาพิจารณาเป็นรายประเด็นของด้านการฟื้นฟูสุขภาพในการบริหารจัดการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย

อำเภอ นายอาม จังหวัดจันทบุรี ก็จะพบว่า อยู่ในระดับมีผลค่อนข้างสูง โดยเรียงลำดับดังนี้

- 1) แพทย์/เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้รับบริการ ( $\bar{X} = 4.35$ )
- 2) การให้ความรู้แก่ผู้ป่วยเพื่อการจัดการตนเอง ( $\bar{X} = 4.31$ )
- 3) การจัดโปรแกรมในการฟื้นฟูผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง ( $\bar{X} = 4.21$ )
- 4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยมีอุปกรณ์ทันสมัย ( $\bar{X} = 3.99$ )

จากการสัมภาษณ์ เราสามารถอธิบายถึงผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอ นายอาม จังหวัดจันทบุรี ดังนี้ (เชน สอนลี, สัมภาษณ์, 2556)

1. แพทย์/เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้รับบริการ หลังจากที่ได้จัดตั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ในเขตตำบลสนามไชย อำเภอ นายอาม จังหวัดจันทบุรี แล้ว แพทย์/เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการประชาชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องตามกระบวนการ

2. การให้ความรู้แก่ผู้ป่วยเพื่อการจัดการตนเอง เนื่องจากหลังการมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแล้ว แพทย์/เจ้าหน้าที่สามารถแนะนำวิธีการดูแลตนเองให้กับผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถจัดการฟื้นฟูและช่วยเหลือตนเองได้บ้าง

3. การจัดโปรแกรมในการฟื้นฟูผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง พบว่าหลังการมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพแล้ว แพทย์/เจ้าหน้าที่สามารถจัดตารางการออกกำลังกาย การเข้ารับการบำบัดรักษา ตลอดจนการกินอาหารให้กับผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง

4. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยมีอุปกรณ์ทันสมัย นอกจากการที่แพทย์/เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถอย่างครบถ้วนแล้ว เพื่อการบริการประชาชนอย่างดีที่สุด ทางโรงพยาบาลยังได้มีอุปกรณ์ใหม่ๆ ที่ทันสมัย เพื่อการตรวจโรคอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการ ได้มีความมั่นใจว่าจะได้รับการรักษาอย่างดีที่สุดจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชย

**ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบผลกระทบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย**

เปรียบเทียบผลกระทบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอ นายอาม จังหวัดจันทบุรี ปัจจัยด้านส่งเสริมสุขภาพ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการควบคุมป้องกัน ด้านฟื้นฟูสุขภาพ ดังตาราง 12



ตาราง 12 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบผลกระทบบการบริหารจัดการ  
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขต  
ตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

| ผลกระทบ    | เพศ       |      |           |      | t     | p     |
|------------|-----------|------|-----------|------|-------|-------|
|            | ชาย       |      | หญิง      |      |       |       |
|            | n = 208   |      | n = 128   |      |       |       |
|            | $\bar{X}$ | S.D. | $\bar{X}$ | S.D. |       |       |
| รวม 4 ด้าน | 4.28      | 0.24 | 4.26      | 0.25 | 0.580 | 0.562 |

จากตาราง 12 แสดงว่า ผลกระทบบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ  
ตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม  
จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่ยอมรับในระดับนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 13 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบผลกระทบบการบริหารจัดการ  
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขต  
ตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

| ผลกระทบ    | อายุ      |       |           |      | t    | p     |
|------------|-----------|-------|-----------|------|------|-------|
|            | น้อย      |       | มาก       |      |      |       |
|            | n = 68    |       | n = 268   |      |      |       |
|            | $\bar{X}$ | S.D.  | $\bar{X}$ | S.D. |      |       |
| รวม 4 ด้าน | 4.28      | 0.329 | 4.27      | 0.22 | 0.31 | 0.970 |

จากตาราง 13 แสดงว่า ผลกระทบบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ  
ตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม  
จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่ยอมรับในระดับนัยสำคัญที่ .05

**ตาราง 14** ผลการทดสอบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบผลกระทบบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

| ผลกระทบ       | df  | SS     | MS    | F     | p     |
|---------------|-----|--------|-------|-------|-------|
| ภาพรวม 4 ด้าน |     |        |       |       |       |
| ระหว่างกลุ่ม  | 4   | 0.265  | 0.066 | 1.076 | 0.368 |
| ภายในกลุ่ม    | 331 | 20.359 | 0.062 | -     | -     |
| รวม           | 335 | 20.624 | -     | -     | -     |

จากตาราง 14 แสดงว่า ผลกระทบบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สามารถยอมรับในระดับนัยสำคัญที่ .05

**ตาราง 15** ผลการทดสอบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบผลกระทบบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

| ผลกระทบ       | df  | SS     | MS   | F     | p     |
|---------------|-----|--------|------|-------|-------|
| ภาพรวม 4 ด้าน |     |        |      |       |       |
| ระหว่างกลุ่ม  | 6   | 0.450  | 0.75 | 1.224 | 0.294 |
| ภายในกลุ่ม    | 239 | 20.173 | 0.61 | -     | -     |
| รวม           | 335 | 20.624 | -    | -     | -     |

จากตาราง 15 แสดงว่า ผลกระทบบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอาชีพ มีความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สามารถยอมรับในระดับนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 16 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบผลกระทบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามรายได้

| ผลกระทบ       | df  | SS     | MS    | F     | p     |
|---------------|-----|--------|-------|-------|-------|
| ภาพรวม 4 ด้าน |     |        |       |       |       |
| ระหว่างกลุ่ม  | 2   | 0.009  | 0.004 | 1.224 | 0.294 |
| ภายในกลุ่ม    | 333 | 20.615 | 0.062 | -     | -     |
| รวม           | 335 | 20.624 | -     | -     | -     |

จากตาราง 16 แสดงว่า ผลกระทบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรายได้ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สามารถยอมรับในระดับนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบผลกระทบการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนในเขตตำบลสนามไชย อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามข้อตัวแปรพื้นฐาน

| สมมติฐานการวิจัย    | Value             | Prob. | ผลการทดสอบ        |
|---------------------|-------------------|-------|-------------------|
| 1. จำแนกตามเพศ      | T – value = 0.580 | 0.562 | ไม่ยอมรับสมมติฐาน |
| 2. จำแนกตามอายุ     | F – value = 0.031 | 0.970 | ไม่ยอมรับสมมติฐาน |
| 3. จำแนกตามการศึกษา | F – value = 1.076 | 0.368 | ไม่ยอมรับสมมติฐาน |
| 4. จำแนกตามอาชีพ    | F – value = 1.224 | 0.294 | ไม่ยอมรับสมมติฐาน |
| 5. จำแนกตามรายได้   | F – value = 0.069 | 0.933 | ไม่ยอมรับสมมติฐาน |

จากตาราง 17 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบจากกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

1. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนแตกต่างกันนั้น ไม่สามารถยอมรับได้ในระดับนัยสำคัญที่ .05

2. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนไม่แตกต่างกันนั้น ไม่สามารถยอมรับได้ในระดับนัยสำคัญที่ .05
3. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชน ไม่แตกต่างกันนั้น ไม่สามารถยอมรับได้ในระดับนัยสำคัญที่ .05
4. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนไม่แตกต่างกันนั้น ไม่สามารถยอมรับได้ในระดับนัยสำคัญที่ .05
5. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีผลกระทบของการบริหารจัดการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามไชยที่มีต่อการบริการสุขภาพของประชาชนไม่แตกต่างกันนั้น ไม่สามารถยอมรับได้ในระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05